بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت حیدریه معاونت آموزش، تحقیقات و فناوری

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی واحد برنامه ریزی درسی

طرح درس پرستاری و بهداشت محیط

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه سلامت جامعه
عنوان درس: پرستاری و بهداشت محیط
کد درس: 5695
نوع و تعداد واحد: تئوری/ 1 واحد
نام مسؤول درس: نادر قناعتی
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری ترم 5
نیمسال:1403-1404 دوم

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: مربی
رشته تخصصی: پرستاری/ پرستاری سلامت جامعه
محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی
تلفن تماس: 09366709431
نشانی پست الکترونیک: naderghenaati@gmail.com

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

زیر بنای یک جامعه سالم متکی بر رعایت اصول بهداشت محیط و شناخت عوامل موثر برآن است. درس بهداشت محیط مشتمل برعناوین گوناگونی در رابطه با محیط زیست انسان و عوامل بیماریزای موجود در آن و یا مرتبط با آن می باشد که به منظور آشنایی فراگیران و کار برد عملی اطلاعات مربوط به آن مورد بحث قرار می گیرد. این درس به منظور آشنایی دانشجویان با مسایل بهداشت محیط در جامعه و عوامل موثر بر آن ارایه می شود تا دانشجو بتواند با استفاده از دانش و آموخته های بهداشتی و با تکیه بر اصول فرایند پرستاری، راهکارهای مناسب را در جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه ارائه دهد. مفاهیم و محتوای اصلی این درس شامل بهداشت محیط، اکو سیستم و بحران محیط زیست، بهداشت آب و فاضلاب، بهداشت هوا، بهداشت خاک، بهداشت مواد غذایی، بهداشت زباله و مواد زاید، بهداشت محیط بیمارستان ها و زباله های بیمارستا نی، آلودگی صوتی، آلودگی ناشی از حشرات و ناقلین فیزیکی و روش های کنترل و مقابله با آن ها (شامل مبارزه با جوندگان و بندپایا ن و حشرات)، و مدیریت کاهش خطر بلایا می باشند. مطالب اصلی در قالب 8 جلسه کلاسی به دانشجویان ارائه خواهد شد.

اهداف کلی/ محورهای توان‌مندی:

آشنایی دانشجویان پرستاری با مفاهیم اساسی بهداشت محیط و عوامل محیطی تأثیرگذار بر سلامت و روش مواجهه ی با آنها

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توان‌مندی:

انتظار میرود پس از این دوره فراگیران بتوانند:

- ✓ اهمیت درس بهداشت محیط را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ✓ در خصوص بحران محیط زیست و تأثیر آن بر سلامتی انسان را بحث کند.
- ✓ در رابطه با اهمیت آب سالم بر سلامت انسان شرح دهد.
- ✓ نقش آب آلوده را بر بروز بیماری ها توضیح دهد .
- ✓ منابع مواد پرتوزا و راههای کاهش اثرات آن بر سلامتی انسان را شرح دهد.
- ✓ در خصوص اهمیت جمع آوری فاضلاب بحث کند.
- ✓ طبقه بندی مواد زاید جامد را نام برد.
- ✓ مراحل دفع زباله و انواع روشهای دفع زباله را شرح دهد.
- ✓ خطرا ت ناشی از دفع زباله به طریق غیربهداشتی را شرح دهد.
- ✓ در خصوص مدیریت پسماندها و زباله های بیمارستانی توضیح دهد.

- ✓ ارتباط تغذیه با بهداشت و سلامت را شرح دهد.
- ✓ روش های نگهداری موادغذایی را نام ببرد.
- ✓ اثرات سروصدا بر انسان را از جنبه های مختلف شرح دهد.
- ✓ منابع آلاینده هوا را نام برده و در خصوص اثرات سوء آن بر سلامت انسان و محیط زیست شرح دهد.
- ✓ انواع بلایا را نام ببرد.
- ✓ چرخه مدیریت بلایا را توضیح دهد.
- ✓ عوارض ناشی از بلایای بر سلامت انسان و سیستم های بهداشتی–درمانی را شرح دهد.
- ✓ اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری را شرح دهد.

رویکرد آموزشی: مجازی ☐ حضوری ☐ ترکیبی

رویکرد حضوری

☐ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
☐ بحث در گروههای کوچک
☐ ایفای نقش
☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله
☐ یادگیری مبتنی بر سناریو
☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
1	آشنایی با طرح درس و مفاهیم بهداشت محیط، اکولوژی و اکوسیستم، بحران محیط زیست	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی مشارکت در انجام تکالیف اختیاری تعیین شده	استاد قناعتی
2	بهداشت آب و فاضلاب	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی مشارکت در انجام تکالیف اختیاری تعیین شده	استاد قناعتی
3	آلودگی هوا و تاثیر آن بر سلامت انسان و محیط زیست	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی	استاد قناعتی
4	آلودگی صوتی، بهداشت پرتوها	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی مشارکت در انجام تکالیف اختیاری تعیین شده	استاد قناعتی
5	بهداشت حرفه ای، آسیب های فیزیکی و شیمیایی	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی	استاد قناعتی
6	بهداشت تغذیه و مواد غذایی، آلودگی ناشی از حشرات و ناقلین فیزیکی و روش های کنترل و مقابله با آن ها	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی	استاد قناعتی
7	بهداشت زباله و مواد زاید جامد، بهداشت محیط بیمارستان ها ومدیریت زباله های بیمارستانی	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی مشارکت در ارائه مبحث تدریس	استاد قناعتی
8	مدیریت کاهش خطر بلایا و اقدامات بهداشتی در شرایط وقوع حوادث و فوریت ها	سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه و مشارکت فعال در کلاس درس شرکت در مباحث گروهی مشارکت در انجام تکالیف اختیاری تعیین شده	استاد قناعتی

وظایف و انتظارات از دانشجو (منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس[1])

- ✓ شرکت فعال در گفتگوهای مطرح شده و مباحث کلاسی
- ✓ ارائه شفاهی تکالیف در کلاس
- ✓ حضور بموقع و منظم در جلسات کلاسی

- ✓ **روش ارزیابی دانشجو**

نحوه ارزشیابی	**درصد نمره**
شرکت در پرسش و پاسخ و بحث های گروهی	1 نمره
حضور منظم در جلسات کلاسی **با رعایت آیین نامه ابلاغی پوشش حرفه ای**	2 نمره
امتحان پایان ترم (تستی چند گزینه ای)	17 نمره
ارائه تکلیف اختیاری (EXTRA)	نمره بر اساس کیفیت ارائه تکلیف(بین 0.25 تا 0.5 برای هر تکلیف)

- **منابع:** منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وب‌سایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) منابع:

Stanhope, M. Lancaster J. Community & public health nursing. St Louis: Mosbey Last Edition

Nies community & Public health nursing, Last Edition

ایلدرآبادی اسحاق. درسنامه پرستاری سلامت جامعه (سلامت جامعه/سلامت فرد وخانواده/ بهداست محیط) نشر جامعه‌نگر

حسینی سیده وحیده و همکاران. پرستاری و بهداشت محیط لنکستر. نشر جامعه‌نگر

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.